

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกร ผู้สนใจเข้าร่วมโครงการผลิตสบู่ดำเพื่อไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชนในอำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ (2) ศึกษาความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการโครงการสบู่ดำเพื่อไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชนของเกษตรกร (3) ศึกษาข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการผลิตไบโอดีเซลจากสบู่ดำ

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือ เกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมโครงการผลิตสบู่ดำเพื่อไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชน ในอำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 137 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด สูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 48.72 ปี มีระดับการศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษา ประกอบอาชีพทำสวน รายได้รวมของครอบครัวอยู่ในช่วง 25,001-50,000 บาท/ปี มีจำนวนพื้นที่ถือครองในการทำการเกษตรน้อยกว่า 10 ไร่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นที่ดินของตนเอง เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรคือ เครื่องสูบน้ำ ปริมาณการใช้น้ำมันดีเซลอยู่ในช่วง 0-5 ลิตร/สัปดาห์

การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสบู่ดำและน้ำมันสบู่ดำ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่รู้จักสบู่ดำจากการพูดคุยกัน ปัจจุบันส่วนใหญ่ไม่ปลูกสบู่ดำ ส่วนผู้ที่ปลูกสบู่ดำมีการปลูกบริเวณบ้าน/หัวไร่ปลายนา ไม่มีการจัดการตามหลักวิชาการ เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้เมล็ดปลูก เกือบทั้งหมดไม่เคยใช้น้ำมันสบู่ดำกับเครื่องยนต์ทางการเกษตรและอยากจะเปลี่ยนมาใช้น้ำมันสบู่ดำแทนน้ำมันดีเซล เพราะคิดว่าราคาคงจะถูกกว่าน้ำมันดีเซล

ผลการศึกษาความต้องการรูปแบบการจัดการโครงการผลิตสบู่ดำเพื่อไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เลือกรูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต. รองลงมาคือรูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน และรูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ คือ รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของสบู่ดำให้กับเกษตรกรทั้งในเรื่องของการนำมาผลิตน้ำมันไบโอดีเซล เพราะเกษตรกรยังไม่มีความรู้ความเข้าใจที่เพียงพอ ควรสนับสนุนเทคโนโลยีเครื่องสกัดน้ำมันสบู่ดำและเครื่องผลิตไบโอดีเซลที่มีประสิทธิภาพให้แก่เกษตรกร เพราะกลุ่มเกษตรกรยังขาดงบประมาณที่จะใช้ลงทุนในการผลิตไบโอดีเซล

The objectives of this research were: 1) to study general backgrounds of farmers who participate in Jatropha production project to refine biodiesel in community enterprises in Chai Prakan district, Chiang Mai province, 2) to study farmers' needs for management pattern of jatropha production project to refine biodiesel in community enterprises, and 3) to explore recommendations of farmers towards participation in Jatropha Production Project to Refine Biodiesel in Community Enterprises.

The sample group in this research were 137 farmers who participate in Jatropha Production Project to Refine Biodiesel in Community Enterprises in Chai Prakan District, Chiang Mai Province. Sample were drawn using Simple random sampling technique and data were collected through the use of questionnaires. Statistical techniques employed were percentage, mean, maximum, minimum and standard deviation.

According to the survey, it was found that most farmers was male, with an average age of 48.72 years old. They had primary education and horticulture farmers. They earned yearly income with 25,001-50,000 baht. They had landholding which their own less than 10 rai and agricultural machines that they had were water pump. They had amount of oil used with 0-5 liter per week.

As for the information of jatropha and jatropha oil, it was found that most of farmers had known jatropha form speaking and now they have not planted jatropha. For some farmers who planted jatropha in precinct of house or farm, they have not management about cultivation and used seeds of jatropha for planted. Almost farmers never used jatropha oil with agricultural machines and they want change to used jatropha oil instead diesel oil because they think it cheaper.

According to the survey of farmers' needs for management pattern of jatropha production project to refine biodiesel in community enterprises, it was found that most farmers chose pattern 2 community enterprises coordinate with subdistrict administrative organization next pattern 3 community enterprises coordinate with private company and the last pattern 1 community enterprises.

Some recommendations emerged from the farmers were that the government and related sectors should concerned and extend the knowledge about usefulness of jatropha to refine biodiesel for the farmers because the farmers have low level of such knowledge. Also, the government should support high efficiency jatropha processing and biodiesel refining machine for farmers because they lacked of budget for this activity.